

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 100

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 3 november 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Alternerende beroepsopleidingen voor leerlingen in opleidingsvorm 3 van het buso - Evolutie, kwaliteit en effectiviteit

Schoolverlaters uit opleidingsvorm 3 (OV3) van het buitengewoon secundair onderwijs (buso) hebben leermoeilijkheden en/of een beperking in de vorm van een motorische, een mentale en/of een sensorische (auditieve, visuele) handicap. Zij zijn opgeleid met het oog op integratie in een gewoon leef- en werkmilieu. Om hun kansen op tewerkstelling te versterken kunnen leerlingen na de vijfjarige basisopleiding nog een alternerende beroepsopleiding (ABO) volgen van één jaar. Tijdens zo'n ABO-jaar krijgt de jongere de kans zich verder te bekwamen in een vak, werkervaring op te doen in een bedrijf en zich zo beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. De werkervaring in deze integratiefase wordt organisatorisch gelijkgesteld met een stage.

Schoolverlaters met deze extra werkervaring vinden makkelijker aansluiting met de arbeidsmarkt vergeleken met buso-schoolverlaters zonder ABO-ervaring. Zo haalden volgens het *Schoolverlaterrapport 2022* van VDAB buso-schoolverlaters uit 2020 zonder ABO-ervaring een werkzoekendenpercentage van 36,7% in juni 2021. ABO-schoolverlaters uit de desbetreffende schooljaarcategorie hadden slechts een werkzoekendenpercentage van 26,1%. In vergelijking met de categorie van een jaar ervoor is het werkzoekendenpercentage sterker gedaald bij de ABO-alumni (- 8,4 procentpunt) dan bij afgestudeerden uit het buso zonder ABO-getuigschrift (- 4,1 procentpunt). Natuurlijk is er hierbij sprake van een zekere *selection bias*. De ABO-opleiding wordt vaak gevolgd door de sterkere leerlingen uit het buso, wat hun werkzoekendenpercentage positief beïnvloedt.

1. Wat is in de vijf recentst gemeten schooljaren de evolutie van het aantal leerlingen die in een ABO ingeschreven zijn?
2. Wat is in de vijf recentst gemeten schooljaren de evolutie van het aandeel van de leerlingenpopulatie in OV3-opleidingen in buso die in aanmerking komt voor een ABO - omdat ze aan het eind (zullen) zitten van hun vijfjarige basisopleiding OV3 - dat effectief voor een ABO kiest?
3. Een ABO is vooral (of zelfs enkel) weggelegd voor de sterkeren uit OV3, dus streven naar een hoger aandeel deelnemers aan ABO-opleidingen puur om die cijfers op te krikken heeft weinig zin naar deze jongeren toe. Maar zoals hierboven aangehaald, bieden deze opleidingen toch wel duidelijke voordelen. Er is enerzijds het aperte economische nut van beter voorbereid te zijn op de arbeidsmarkt, maar er is natuurlijk ook het zingevingaspect voor jongeren die in die situatie zitten.

Vlaams
Parlement

In hoeverre wordt thans binnen OV3 het potentieel om door te stromen naar een ABO-jaar ten volle benut?

4. Wat is in de vijf recentst gemeten schooljaren de evolutie van het aantal leerlingen die de ABO-opleiding met succes afronden en dus zo een getuigschrift behaalden?
5. Wat waren de gemiddelde slaagpercentages per jaar in de vijf recentst gemeten schooljaren in ABO-opleidingen? Zien we daar bv. grote verschillen?
 - a) Zijn er beroepssectoren waar de slaagcijfers significant hoger liggen ten opzichte van andere? Zo ja, om welke sectoren gaat het dan? Wat zijn de mogelijke verklaringen?
 - b) Zijn er beroepssectoren waar de slaagcijfers significant lager liggen ten opzichte van andere? Zo ja, om welke sectoren gaat het dan? Wat zijn de mogelijke verklaringen?
6. Wat betreft de kwaliteitscontrole van de concrete ABO-opleidingen is vanzelfsprekend de Vlaamse Onderwijsinspectie bevoegd.

Zijn hier echter ook eventuele (partner)organisaties gelieerd aan het domein Economie en Werk bij betrokken, hetzij direct als mede controlerende instantie, hetzij indirect als overlegpartner die input en ondersteuning kan geven aan de onderwijsinspectie?
7. Op basis van welke indicatoren wordt nagegaan of de concrete ABO-opleidingen in scholen voor buitengewoon secundair onderwijs voldoende kwaliteitsvol zijn en dus effectief leiden tot betere arbeidskansen en betere integratie in onze samenleving? Zijn dit dezelfde als voor de gehele OV3-opleiding of zijn er nog specifieke indicatoren voor deze integratiefase?
8. In de Onderwijsspiegels van de Onderwijsinspectie wordt telkens (althans in niet-coronajaren) een overzicht gegeven van de resultaten van de onderzoeken naar de onderwijsleerpraktijk die dat jaar plaatsvonden in het buitengewoon secundair onderwijs. In dit rapport stelt de inspectie dat in opleidingsvorm 3 zowel de observatie-, opleidings- en kwalificatie- als de integratiefase onderzocht worden. Er is in de Onderwijsspiegel dus geen aparte categorie voor de integratiefase of ABO-jaren.

In hoeverre bestaan er ook specifieke kwaliteitsonderzoeken en -rapporten betreffende de ABO-opleidingen, hetzij op basis van concrete inspecties, hetzij op een meer geaggregeerd niveau?
9. Welke initiatieven neemt de Vlaamse Regering, hetzij via het domein Onderwijs en Vorming hetzij via het domein Economie en Werk, om deze ABO-opleidingen aantrekkelijk te maken en te houden om zo ten volle het potentieel voor die ABO-opleidingen te benutten?
10. De toeleiding naar de arbeidsmarkt is voor veel OV3-alumni (zelfs ongeacht of ze nu een ABO hebben gevolgd) niet altijd even evident. Vooroordelen tegenover personen met een handicap, waarbij vooral wordt uitgegaan van hun beperkingen en niet van hun potentieel, spelen nog bij heel wat werkgevers mee. Deze beeldvorming is ook niet makkelijk te doorbreken.

Welke initiatieven neemt de Vlaamse Regering aangaande deze kwestie?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (100), Jo Brouns (120)

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT,
DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 100 van 3 november 2022
van **KRISTOF SLAGMULDER**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door Jo Brouns, Vlaams minister van
Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw.